

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lugduni, M.DC.LI.**

Punct. I. De Intellectu agenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

existentes non posse obiecta spiritalia sentire certum existimo, quia obiectum spirituale est extra rationem obiectivam illarum, nec ullum est fundamentum, ut his potentiis tribuamus virtutem adhuc inchoatam, & obedientialem respectu actuum tendentium in obiecta spiritalia. De aliis potentiis, quæ à Deo possunt creari, maior est difficultas, neque coniectum iri puto qui assereret posse dari virtutem aliquam materialem distinctam ab his potentiis quæ modò dantur, siue nomine *sensus*, siue alio esset appellanda, spiritalis obiecti perceptivam. Nihilominus verius existimo talem potentiam repugnare propter improprietatem, quæ est inter potentiam materialem, & obiectum spirituale, quia si semel admittatur potentia materialem posse tendere in obiectum spirituale, facilis erit transitus de obiecto naturali spiritali ad obiectum supernaturale: & rursus de obiecto supernaturale finito ad supernaturale infinitum, gradum aliquis facere tentabit, neque nova ratione, sed nova audacia indigebit paradoxos novitatum invenire, ut hæc defendat. Dicendum ergo est (ne aditus his pateat) obiectum omnis potentia materialis etiam possibilis terminus materialitatis continetur, ad quam conclusionem trahor non aliqua demonstratione coniectus, sed prudenti quadam religione in modo philosophandi, ne terminos Philosophiæ quos perverit illi Principes præfixere absque fundamento transiliam, quos si similis religio non instabiliat, nulli delirio non patebunt, quod irridere quique poterit & forsitan nemo efficaciter impugnare. Nec in hac difficultate amplius immorandum, nihil enim in illa non vulgare dici potest. Nonnullos legi prolixè satis rem tractantes: ex quibus didici materiam hanc maiori examine dignam non esse.

2. Secundo inquiritur, an in sensibus detur error? Resp. non posse dari naturaliter, quia sensus semper percipit obiecta per proprias obiectorum species, vel per immediatum illorum concursum; species autem & obiecta semper producant sensationes tendentes in eadem obiecta, à quibus mediatur, vel immediatè est, neque mediis speciebus, quæ in conservari dependent ab obiectis, nisi ab his actu existentibus, ac proinde semper obiecta, quæ in rerum natura existunt, naturaliter repræsentant; supernaturaliter posse dari errore in sensibus constat ex dictis Punct. 4. ubi probavi sensationem posse fieri in obiectum non existentem.

3. Obiic. Per nos potest dari sensatio, quæ adhuc naturaliter non petat existentiam in obiecto: ergo illi sensationi naturaliter error contingere potest. Resp. distinguendo: Potest dari sensatio, quæ naturaliter non petat existentiam obiecti; naturaliter, nego: supernaturaliter concedo: appellant huiusmodi *naturaliter*, & *supernaturaliter*, per quos fit distinctio supra illud potest dari; ergo illi sensationi naturaliter potest error contingere; distinguo consequens ex suppositione, quod supernaturaliter existat concedo: absolute, nego, quia sensationi, quæ naturaliter esse non potest, nihil naturaliter potest contingere, supponit enim quidquid illi contingit, suam existentiam, quæ naturaliter esse nequit.

4. Obiic. Cum quis Iridem intuetur, videt colorem, qui non est; ergo illa sensatio est falsa. Resp. intuentem Iridem non videre colorem, sed lucem visione quadam quæ fundamentum præbet intellectui ut ipse decipiat, absque sensus deceptione.

5. Tertiò inquiritur: an sensibile supra sensum faciat sensationem? Negativa pars communiter traditur ex Aristotele, quem interpretor cum Scoto de corpore opaco immediatè posito supra sensum, quod videri non posse, præter experientiam, ratione probatur: obiectum ut videatur indiget luce, vel ex parte mediæ vel ex parte obiecti: sed obiectum immediatè applicatum potentia visui non potest esse lucidum, neque medium habet lucidum per quod videatur: ergo videri nequit. De luce & de alio corpore diaphano luce perfuso sentio videri posse etiam immediatam potentia, quia corpus illud virtutem habet ad producendam speciem impressam sui, neque ratione applicationis est impeditum, quia illam produceret in aère immediato: ergo potiori ratione in ipsis organis potentia visiva, quæ aptissima sunt ad illas recipiendas: potentia visiva poterit speciebus productis à luce immediata organis ipsius lucem immediatam videre. Idem dico de corpore diaphano.

6. Obiic. Sequi ex hoc potentiam visivam posse videre lumen existens in pupilla. Resp. negando sequelam, quia lux

non videtur nisi mediis speciebus, quas producit in subiecto, in quo non est. Instabis saltem videndam esse lucem existentem in ipsis tunicis, & harum colores eodem modo videndos. Resp. negando similiter hanc sequelam, quia nulla species potest pervenire ad humorem crystallinum, nisi prius fuerit transmissa per omnes membranas pertinentes ad deorganizationem potentia, ideo enim requiruntur, ut species in illis quasi defæcatæ ad ultimum organi, in quo potentia residet, aptæ ad visionis productionem perveniant: species autem obiecti existentis in aliqua membrana non possunt in eadem membrana recipi, & ita non possunt mitti ad potentiam cum aptitudine ad visionem producendam.

Obiic. Nos experimur non videre lucem immediatam oculis: ergo falsa est nostra conclusio, & contra experientiam. Resp. nos non habere talem experientiam, sed tantum experiri, non posse discerni à nobis inter lucem immediatam oculis, & aliam magis remotam; quod ex eo est, quia lux immediata, & mediata oculis eiusdem est rationis, & per modum valis obiecti continui repræsentatur, & ita non valemus inter singulas illius partes discernere.

Quartò inquiritur: an sensus lædatur vehementi sensibili? Resp. sensationem vehementis sensibilis etiam vehementem aliquando sensum, & animam recreare, ut patet in visione pulcherrimi obiecti, auditione suavisissimi concentus, & olfactione fragrantissimi electri, aliquandòque sensationibus obiectorum potentiam, seu animam maxime torqueri, & angere, ut patet in visione fœdi monstri, auditione inordinati strepitus, & sensationibus, quibus sentimus odorem foetidi cadaveris, & calorem ingentis ignis. Adde tamen his sensationibus subiectum non corrumpi, quia sunt intentionales, non physice, & non opponuntur temperamento requisito ad conservationem potentia, atque viventis; lædatur tamen aliquando sensus vehementi sensibili non per ipsas sensationes immediatè, sed quia aliquando ab ipso obiecto sensibili plures noxiæ qualitates mittuntur in sensum, per quas corrumpitur temperamentum requisitum ad illius conservationem. Aliquando lædatur, quia vehemens sensatio pluribus indiget spiritibus, ut fiat, qui calidissimi sunt, & præ multitudine illorum confluentium ad visionem efficiendam, temperamentum organi nimio illorum calore dissolvitur. Lege si placet Conimbr. lib. 2. cap. 12. q. unica.

Ultimò inquiritur: an sensus externi suas sensationes percipiant? Resp. negativè, quia non est illorum supra proprios actus reflectere, quæ tantum alias qualitates ut obiecta respiciunt; potentia visiva lucem, & colorem, & non sensationem propriam, & sic alij sensus obiecta respiciunt, quæ supra illis assignavimus.

CONTROVERSIA V.

De potentia intellectiva, & de illius actibus.

¶ G1 de potentiis materialibus, iam ad spirituales gradum facio, quarum prima est Intellectus, de quo mihi in præsentiarum sermo est instituendus.

PUNCTUM PRIMUM.

De Intellectu agentis.

In intellectu agentis designando plures errores commiserunt Ethnici Philosophi, quos leges apud Conimbr. lib. 3. de anima c. 5. q. 2. Ego de his, quæ inter Catholicos possunt in questionem cadere tantum meminero.

Intellectum agentem non distinguere à possibili, communis opinio Doctorum, qui his temporibus scripsere, tueretur, cum multis ex antiquioribus, licet non pauci ex verustis distinctionem realem inter intellectum agentem, & possibilem reperiri velint. Nos verò, qui reliquas potètiis inter se realiter non distinguimus, tenemur cum communi sententia

sententia constanter tenere intellectum agentem, & possibilem non distingui realiter, sed tantum formaliter penes diuersa munera, quibus eadem entitas fungitur; ex quibus in ordine ad aliam intellectus agens dicitur; & in ordine ad aliam intellectus possibilis, seu passibilis appellatur.

3 Tria sunt munera, quæ Peripatetici intellectui agenti incumbere sentiebant: illustrare phantasma, reddere obiectum intelligibile, & speciem impressam producere. Munus, quod clarè percipitur, est hoc ultimo assignatum, producendi speciem impressam, à qua species expressa procedat, quod denegat Hurtadus; non quia neget species spirituales produci in intellectu, ad quamlibet intellectiōnem; sed quia censet harum productionem non incumbere intellectui, sed obiectis, quorum species sunt virtutes, representationes; quia omnis huiusmodi species producitur à suo obiecto, si obiectum talis est natura, quod proportionem habeat ad illas producendas; quod si improporzionatum sit, sicuti phantasma materiale respectu speciei spiritualis producendæ in intellectu, defectum huius proportionis supplere non est potentia intellectiva, sed Dei, cuius munus est, ex vi causæ primæ supplere defectum secundarum, & ita illius erit speciem impressam spirituales, quam non potest producere phantasma materiale, efficere; & non potentia intellectiva, quia non est vnus causæ creatæ supplere defectum aliis causæ creatæ.

4 Non ego tam leui fundamento negare intellectum simul cum phantasmate producere speciem impressam obiecti, si concederem necessum esse procedere à phantasmate aliquam speciem impressam. Ratio enim Hurtadi non conuincit intentum, neque adhuc illud suadet: saepe enim plures causæ creatæ mutuo adiuuantur ad producendum aliquem effectum, ita ut mutuo defectus vnus alterius virtute mutuo suppleatur, & quælibet ex se impotens effectum producere, per consortium alterius illud producere fiat potens: neque semper Deus immediatè, & per se supplet defectum causæ secundæ, sed mediis aliis causis secundis, sicuti defectum, quem habet voluntas, ut possit actu supernaturali Deum super omnia diligere, supplet habitu charitatis, & non immediatè per se ipsum, neque ad munus auctoris naturæ attinet immediatè, & per se defectus peculiaris huius causæ supplere, per concursum immediatum ab illo exhibitum ad effectum, quem causa secunda attingere non valet; sed sufficienter prouidebit causæ secundæ, illiusque sufficientiam procurabit si illi virtutem aliquam creatam applicet, quæ possit effectum producere, quod respectu phantasmatum habentis virtutem inchoatam ad producendam speciem impressam spirituales rectè esset prouisum, si intellectus virtutè haberet ad producendum cum illa talem speciem cuius ope posset species spiritualis produci, etiam si à phantasmate procederet, quia ab illo licet materiali per intellectum spirituales eleuato procederet, & ita res esset transigenda, si phantasma mediâ specie impressâ, & non per se ipsum ad intellectiōnem concurreret, cum communi sententia censet: quia quotiescumque causæ creatæ assignari possunt pro effectum producendo ad Deum recurrere Philosophi non est, præcipue contra communem Doctorum sententiam, & sine aliquo positiuo fundamento.

Ad illud, quod dicit Hurtadus, non esse vnus causæ supplere defectum aliis, Respondeo non esse omnis causæ secundæ supplere cuiusvis aliis defectum; esse tamen multarum supplere defectum aliarum: sicuti speciei impressæ est supplere defectum potentia non valentis sine specie impressâ expressam producere: & habitus supernaturalis, supplere defectum potentia non valentis sine habitu actum supernaturalem elicere.

6 Addit Hurtadus, Si intellectus agens concurreret ad speciem impressam, non solum illi corresponderet in effectum ratio spiritualis, sed ratio speciei impressæ, quia eo ipso quod esset intellectus agens, esset determinatus ad speciem impressam, & non expressam producendam. Parum hoc refert, ad negandam intellectui agenti virtutem actiuam respectu impressarum specierum: nihil enim intererat intellectui agenti correspondere in effectum rationem spirituales, & rationem speciei impressæ, quia ex hoc non liceret inferri, secundum doctrinam harum correspondentiarum obseruantiores, intellectum agentem fore causam adequatam, quia non illi correspondere posset ratio speciei impressæ circa tale obiectum, neque specifica ratio,

quæ rationem speciei impressæ abstractè sumptam ad determinatam contrahit speciem. Neque inconueniens est asserere idem prædicatum posse correspondere ex parte effectus duobus principiis inadaquatis, quorum quodlibet ad illud producendum erat determinatum, quod in plurimis effectibus frequenter cernimus: prædicatum enim materialis in visione corporea correspondet speciei impressæ, & potentia visuæ; & prædicatum spiritualis in cognitione spirituali, correspondet potentia intellectiva, seu anime, speciebus, & habitui, & passim idem in effectibus innumeris, oculis cernitur.

Sed rem adhuc ad præsentem difficultatem parum vel nihil attinentem non bene Hurtadum intulisse censet, iuxta communem sententiam non distinguente realiter intellectum agentem à possibili. Rem clarè explicabo. Intellectus secundum suam entitatem non dicitur agens, ut distinctus à possibili, neque possibilis ut distinctus ab agenti; sed per productionem speciei impressæ dicitur agens in actu secundo, & id per quod in actu primo constituitur potens completè producere speciem impressam, determinatur ad illam producendam, dicitur agens in actu primo, & formaliter distinctus à possibili: unde idem est constitui formaliter in ratione agentis ut distincti à possibili, & determinari per modum actus primi ad speciem impressam producendam: sed intellectus secundum suam entitatem ut denominetur potius agens quam possibilis constituitur in ratione agentis, ut distincti in actu primo à possibili per phantasmata: ergo per phantasmata determinatur ad producendam potius speciem impressam, quam expressam: ergo prædicatum speciei impressæ repertum in effectum non correspondet entitati intellectus secundum se, sed phantasmati determinanti aliud principium, videlicet entitati intellectus, ut speciem impressam, & non expressam producat.

Illud, quod dicit Hurtadus intellectum agentem determinatum esse ad producendam speciem impressam, & non expressam, non est verum, si nomine intellectus agens sumatur nuda potentia intellectiva, quæ per aliquod distinctum ab illa denominatur agens, & formaliter ab intellectu possibili differt. Si verò sumatur de intellectu agens, ut agenti formaliter, & distincto à possibili, verum est, sed in hac acceptione intellectus agens non solum dicitur potentiam intellectivam, sed illud, per quod potentia intellectiva indifferens, ut denominetur agens, seu possibilis, formaliter constituitur in ratione agentis distincti à possibili, quod est phantasma, cui correspondet in effectum ratio speciei impressæ: itaque dicere intellectui agenti, ut agenti correspondere in effectum rationem speciei impressæ, est asserere correspondere phantasmati, quia phantasma est forma, per quam intellectiva virtus constituitur in ratione intellectus agentis per modum actus primi distincti formaliter ab intellectu possibili. Hæc dixerim pro communi sententia in nostra verò quæ tenet phantasma immediatè ad intellectiōnes concurrere, hoc munus intellectui agenti nullo modo tribui nequit.

Munus illustrandi phantasmata explicat Caietan. 1. part. q. 85. art. 1. ubi affirmat hanc illuminationem non esse formalem per productionem alicuius qualitatis inherentes phantasmati; sed tantum obiectiuam, quæ intellectus se habet ad phantasma eo modo, quo lumen Solis in opinione multorum se habet ad colorem, quod per solam sui assistentiam in causa est ut colores species producant. Ferrar. lib. 3. de anima, quæst. 4. in 2. distinct. 3. quæst. 2. art. 3. putat intellectum agentem per coniunctionem cum sensu interno illum eleuare, ut excellentiora producat phantasmata & aptiora ad species impressas producendas, & hac ratione dici phantasmata intellectui agente eleuari.

Hos loquendi modos examinare longum esset, & parum vtile, in quibus vnum verum inuenio, scilicet, intellectum agentem nihil in phantasmatis producere ad illorum illustrationem: aliud satis probabile, sed in mea tamen sententia non sustinendum, scilicet, intellectum agentem iuuare phantasma ad species impressas producendas: probabo enim Controu. 13. Puncto 4. phantasma immediatè concurrere ad intellectiōnes nullâ specie impressâ intermediâ. Quæstio hæc ultra nomen transire nequit. Certum est, intellectum nihil in phantasmatis producere: certum est, phantasmata non posse producere speciem impressam, neque expressam intellectus, sine alia concausa supplente improporzionem, quam habet materiale phantasma

phantasma ad producendum spiritualem speciem intellectus, siue impressam, siue expressam, certum in sententia ferè omnium, phantasmata aduari intellectu ad producendum speciem impressam, si species aliqua impressa in intellectu existens à phantasmatibus procedit. Extra questionem est phantasma non posse immediatè concurrere ad intellectiōem, nisi eleuatum intellectu. Quæstio est, an phantasma intellectu adiutum immediatè producat speciem impressam, an verò producat expressam nullā impressā interiectā? Qui dicunt intellectiōem immediatè procedere à phantasmate in re asserere debēt, intellectum respectu phantasmatum se habere per modum comprincipij altioris ordinis eleuantis phantasma ad effectum spiritualem, quem phantasma materiale sine hac eleuatione producere nequit. Qui affirmant nullam intellectiōem procedere à phantasmate tanquam à principio effectiui, hanc eleuationem ponunt inter phantasma eleuatum, & intellectum eleuantem in ordine ad intellectiōem, quæ eleuatio in actu secundo dicit actionem spiritualem procedentem ab vno principio inadæquato, materiali, & alio etiam inadæquato spirituali, & in actu primo virtutem actiuam intellectus paratam concurrere cum virtute actiua phantasmatis ad effectum spiritualem, & excellentiorem secundum hunc gradum materiali phantasmate. Neque in re aliud præstat intellectus respectu phantasmatis, neque alium habet concursum, ex quo possit desumi fundamentum, ad illi tribuendam hanc denominationem illustrantis phantasmata, & constituendam denominationem intellectus agentis distincta formaliter ab intellectu possibili. Ex quo inferes questionem esse purè de nomine totum quod pertinet ad constitutionem formalem intellectus agentis, & distinctionem inter intellectum agentem & possibilem.

II Sentio in mea sententia quæ species non admittit à phantasmatibus productas, posse dici potentiam intellectiui illustrare phantasmata, quatenus illa eleuat, seu quatenus connotat comprincipium materiale tenens se ex parte obiecti, seu concurrentis ex parte obiecti, seu concurrentis loco obiecti: sicuti de specie impressa dici solet, ad effectum spiritualem producendum, & hac ratione reddere obiectum proximè intelligibile intelligibilitate extrinsecā dependentem à phantasmatibus, quia complet virtutem intellectiui potentem intelligere, quam phantasma tanquam aliquid inadæquatum huius virtutis vt actiue formaliter ingreditur, ex qua virtute prouenit in obiecto denominatio proximè potentis intelligi, sicuti ex virtute productiua causæ effectus dicitur potens produci, & proximè possibilis probabilitate extrinsecā, per quam phantasmatum eleuationem virtus intellectiua dici potest intellectus agens: intellectus possibilis, seu passibilis dici potest, quatenus per modum principij vitalis concurrat ad intellectiōem, quam patitur, & per quam formaliter constituitur intelligens. Has denominationes formaliter distinguere facile est, quia intellectus possibilis quatenus possibilis, & passibilis denominatur, connotat virtutem passiuam respectu intellectiōis, & posse informari per intellectiōem, quæ non includit intellectus agens, vt agens; ac proinde ex hoc capite saltem inadæquatè intellectus agens, & possibilis distinguerentur, etiam si aliud non suppeteret. Distinguantur etiam adæquatè distinctio ne formali, quia intellectus possibilis etiam vt virtus intellectiua potens intelligere secundum rationem intellectus possibilis, dicit virtutem actiuam intellectus, & principium effectiuium per modum vitæ in actu primo non connotat secundum hanc rationem formaliter aliud comprincipium inferioris ordinis, quod eleuet, quia intellectus possibilis in ratione possibilis, æquè esset potens intelligere per connotationem speciei impressæ spiritualis, cum qua posset spiritualem intellectiōem producere, & non dicit esse eleuatium comprincipij materialis, per quod constituitur formaliter in ratione agentis, & formaliter ab intellectu possibili distinguitur. Formaliter intellectus possibilis, licet dicat virtutem actiuam potentem intelligere, & hac ratione obiectum reddat intelligibile, non dicit formaliter virtutem actiuam constitutam in actu primo completo per comprincipium materiale, & dependentem à phantasmatibus, & ita non reddit obiectum intelligibile dependens à phantasmatibus, quod est proprium intellectus agentis. Hæc dixi longius forsitan quam materia exposcebat in gratiam Angelici Docto-

ris, qui prædicta munia intellectui tribuit agenti, & ferè omnium antiquiorum, qui intellectum agentem saltem formaliter à possibili distinguunt.

PUNCTUM II.

De intellectu possibili, & eius obiecto.

1 **E**gi Puncto præcedenti de intellectu agenti, & in eius natura explicanda non potui non aliquid attingere de intellectu possibili, de quo nunc præcipua instituitur disputatio. Intellectus definiri solet, *Virtus cognoscitiua spiritualis*. Hæc definitio comprehendit omnem intellectum creatum, siue humanum, siue angelicum. Addit Hurtad. comprehendere etiam intellectum diuinum, quod verum erit si in Deo detur virtus intellectiua per modum actus primi formaliter distincti ab ipsa intellectiōe, quod difficultate non vacat, quam tractant Theologi 1. part. quæst. 14.

2 Intellectum in toto corpore residere extra controuersiam est apud omnes, qui illum ab anima non distinguunt; quod etiam censo, tenentur asserere, qui potentiam superadditam intellectuiam admittunt, quia si datur hæc virtus, per simplicem emanationem procedit ab anima, ac proinde vbicumque sit anima, ab illa procedet illamque comitabitur, vt patet in anima separata, quæ in statu separationis eodem modo intellectum producit, ac quando est vnita, quia passio semper & vbique essentiam consequitur.

3 De intellectiōe rectè docent plures non esse in toto corpore: sicut enim anima non sentit in ossibus, ita non intelligit in pede: quod fecerit multos Thomistas, asserentes, animam vt rationalem, toti corpori non vniri. Secundo suadetur conclusio: Anima indiget deorganizatione vt recipiat, vel vt sibi vniat intellectiōem, quod probat dependentia, quam habet anima à materia ad suas operationes exercendas: ergo in illa parte corporis intellectiōem sibi vnit, & recipit, in qua sunt dispositiones, quas requirit intellectus ad exercitium suæ potentie: ergo in illa parte corporis erit tantum intellectiō, in qua fuerit deorganizatio requisita ad illam: ergo tantum est in cerebro, & non in toto corpore.

4 Obiectum intellectus est ens in tota sua latitudine, comprehendens ens materiale, & spirituale; naturale, & supernaturale; verum & fictum: hoc conuincit experientia, quæ quis certo scit se per cognitionem sæpè sapius ferri in hæc obiecta, quod si quis neget, eodem actu, quo neget intellectum ferri in quocunque ex his obiectis, illa apprehendere conuincetur, quia nihil potest negari, neque potest dici chimæra non esse obiectum intellectus, quin actu chimæra intellectui obiciatur.

5 Obiicies: Etiam si experiamur nos cognoscere hæc omnia entia, de quibus mentionem facimus, non possumus certè scire, an sit aliquid ens, quod sit extra obiectum intellectus, de quo non possumus scire esse extra obiectum intellectus, quia de illo quod est extra obiectum intellectus, nulla potest esse noticia, neque alia enuntiatio dari. Totam obiectiōem percipies si fingas per impossibile casum, quo Angeli essent extra obiectum intellectus Petri: tunc Petrus nō posset dicere, Angelus est extra obiectum mei intellectus, neque principium aliquid posset illum ducere in cognitionem, quæ diceret, Angelum non esse obiectum mei intellectus, neque in cognitionem, quæ quidquam aliud de Angelo affirmaret, vel negaret: ergo forsitan est aliquid obiectum in rerum natura, quod de facto nullus homo cognoscere poterit esse extra obiectum sui intellectus, non alia ratione, nisi quia de facto, est extra illud.

6 Hæc obiectio attingit questionem illam, an videlicet possit dari virtus cognoscitiua spiritualis potens cognoscere aliqua entia naturalia, & supernaturalia, spiritualia, & materialia, non tamen omnia? Cui questioni si negatiuè respondeatur, obiectio aliā solutione non indiget, tunc enim inferam ego ex cognitione horum entium, meum intellectum ad omnia possibilia se extendere posse. Verum tamen difficile poterit caput repugnantie assignari, ex quo diuinæ omnipotentie negamus posse talem creaturam producere, quapropter in re dubia magis inclinor in sententiam asserentem talem creaturam non repugnare.

7 Ad obiectiōem respondeo demonstrari non posse nostrum